

Folkhälsomyndigheten

Till:

Landets smittskyddsenheter
Verksamhetschefer kliniska
mikrobiologiska laboratorier

Kopia:

Verksamhetschefer på
barnkliniker
BHV-nätverket
MHV-nätverket

Handläggare

Thomas Åkerlund
010-205 24 67
thomas.akerlund@folkhalsomyndigheten.se

Datum

2026-08-27

Diarienummer

02705-2026

Sida

1 (1)

Fynd av makrolidresistent *Bordetella pertussis* i Sverige

Mellan 2023 och 2025 har en insamling av *B. pertussis* genomförts som del av projektet EUPert V som leds av universitet i Turku, Finland. Inom projektet har ett urval av isolat har årligen skickats till Finland framförallt för analys av förändringar som kan påverka vaccinets effekt.

Under 2025 rapporterades 781 fall av kikhosta i Sverige och 35 bakterieisolat skickades till Finland för analys. Tre isolat uppvisade resistens mot makrolider. Det finns ingen uppenbar epidemiologisk koppling mellan fallen, även om två av isolaten var från samma region. Resistensen har konfirmerats både genetiskt (mutation i 23S-genen) och fenotypiskt (MIC>256 µg/ml). Inga av de tidigare isolaten som skickats från Sverige för analys under 2023 och 2024 har dock varit makrolidresistenta. Isolat med resistens mot makrolider har också identifierats i andra europeiska länder under senaste två åren. I de länder som rapporterat isolat som uppvisat resistens under 2024 och 2025 har andelen varit mellan 1-5 procent av testade isolat.

I Sverige sker diagnostik av kikhosta med DNA-påvisning eller serologi och ingen rutinmässig odling eller resistensbestämning av *B. pertussis* utförs vid de flesta laboratorierna. Det är därför oklart hur stor andel av patientfallen som bär på makrolidresistent *B. pertussis* i Sverige.

De preventiva insatserna som rekommenderas mot kikhosta är vaccination och att personer med luftvägssymtom så långt det är möjligt undviker kontakt med spädbarn. Vaccination av gravida rekommenderas också som skydd för nyfödda barn. Se rekommendationen i [länken](#).

Makrolider är fortsatt förstahandsval vid antibiotikabehandling mot *B. pertussis* för behandling eller som profylax. Förekomsten av makrolidresistent *B. pertussis* i Sverige innebär att det finns en något ökad risk för behandlingssvikt, varför uppföljning av behandlingseffekt kan övervägas. Vi för närvarande en diskussion med Nationella referenslaboratoriet för atypiska luftvägspatogener om insatser för att följa utvecklingen framåt.

Med vänliga hälsningar,

Sara Byfors

Avdelningschef Mikrobiologi

Petra Edquist

Enhetschef Laborativ bakterieövervakning

Johanna Rubin

Tf Enhetschef Vaccinationer